

ד"ה הכל. דהא אביי אית ליה לעיל גבי היה רחב כו'. נ"ל שזדקק טעות סופר נכאן, וכן נ"ל היה גבוה מעשרים (דף ד נ) וארחבו נכמה דשילא חס קאי בחוס' דנעי אביי ארבעה. (יטב"פ)

בא"ד. דהא אביי אית ליה לעיל כו'. ולענ"ד היה נראה דודאי לא דמי לחי לקורה, דקורה אפי' משום מחילה אפשר להחיר ע"י חודה החילון, אבל כנגד הלמי אין יותר משלש מחילות כלל וא"א להחיר אלא לרצא דס"ל משום היכירא, ובלית ביה ד' שרי רצא אפי' למ"ד משום מחילה מ"ט מקום פטור. (ראמ"ה)

בא"ד. ובסמוך מודה רבא דאסור להשתמש בין לחיים היכא דרחב אויבעה (גבי היה רחב כו'). גם כאן נריך לתקן הלשון וכן נ"ל גבי מקום שאין בו ארבעה. (יטב"פ)

בא"ד. ובסמוך מודה רבא דאסור להשתמש כו'. נ"ע דלמה יאסור היכא דרוחב ארבע יומר מתחת הקורה. דל"ש למימר משום דלחי הוי אפי' משהו כיון דבמשהו לא מליין למימר דהוי מקום פטור. וכן כל הפוסקים סתמו דצרי' להחיר אפי' דד'. וע' במ"מ בשם הרשב"א. ול"ק קושיאם לקמן ד"ה לרשב"ג. וע' במלחמות. ובהכי ניחא הא דפריך לקמן יצינא בארעא כו' וימנא חנינא אף דכר שני ליה בפחות מד', מ"מ דד' דהוי מקום חשוב לעצמו לא מיסתבר ליה לפלוגי, והא דקאמר אביי וכו' דלחית ביה ד', ר"ל וחימא דרצ סגר משום מחילה ואח סברת משום היכר, הא אמר כו', וע"כ דמטעם גזירה הוא, ועכ"פ קשה לדידך דס"ל דנאין ד' הוי ככל מקום פטור כדאמר רצא מנא חנינא כו', וכדפריך ר"ה לרצא מהא דרשב"א לא המ"ל דס"ל לחי משום מחילה וביש ד' איירי, דהא לר"י אמר רצא דבין לחיים מותר. ולזה כוון רש"י ז"ל שם ד"ה ואח לא תסבא. (ראמ"ה)

דף ז ע"א

גמרא. משוכה. לקמן י ע"ב ד"ה ועושה, וע"ש יד ע"ב רש"י ד"ה למעלה, וע"ש עו ע"א, סוכה כב ע"ב ד"ה אצל. (מא"י)

פחות מג'. בירושלמי ה"ג נותן טעם כדי עזירת אדם. ונ' דט"ס ונ"ל גדיס, והיינו שלא יזדקק הגדי צנת ראש כלקמן עו ע"א. (יפ"ע)

רשב"ג אומר בירושלמי ע"ש אית חנא חני. ודברי הש"ק שם נ"ע. (יפ"ע)

מהו דתימא כו' משתי רוחות ל"א לבורד. ואי אשמעינן תלויה, הו"א אצל משוכה אפי' שלשה א"ל להביא אחרת. (יטב"פ)

ר"א אומר משוכה והיא תלויה. ה"ג ר"א צנרייתא, ול"ג או תלויה. (יטב"פ)

רב אשי אמר משוכה והיא תלויה כו'. עי' מהרש"א. אצל עדיין קשה לימא דמשוכה היינו מהלדדין ואו תלויה היינו בגובה, כגון שהקנה שנתן צאמנע המבוי הוא גבוה מעל הכתלים פחות מג"ט והקורה שנתן עליו מגעת עד כנגד הכתלים ואשמעינן דאמר"י חבוט רמי ומנ"ל דאמר"י לצוד וחבוט יחד. וי"ל דכיון דחבוט ל"א הכא אלא בפחות מג' א"כ ע"כ הוא מטעם לצוד והוא ידעינן לה ממשוכה דמה לי לצוד מן הצד ומ"ל לצוד בגובה, אלא ע"כ דאשמעינן דאפי' שניהם יחד אמרינן. ומתורץ בזה גם קושיית המהרש"א. (רש"ש)

לבוד וחבוט. לעיל ד, סוכה עו ע"ב ד"ה מהו דסימא, וע"ש יז ע"א ד"ה אלו. (מא"י)

גידון בכרמלית. בירושלמי כאסקופה ע"ש. ונריך להגיה שם אינה גבוהה י' ורחבה ד'. ועמ"ש שבת ח ע"ב ד"ה האי. (יפ"ע)

א"ל פוק תני לברא. עי' בגליון הש"ס מה שזיין, ויש לי להוסיף על ציוניו מיצמות (עז:): צ"ק (לד:): סנהדרין (סב:). ונראה שר' יוחנן לקח סגנון לשון זה מר' ינאי רביה שאמר לר' חנינא קרא צנרכות (ל:): וציצמות (מ:). פוק קרי קרייך לצרא. וצנחצות (נו:). אמר ר' ינאי כן לר' חנינא סתם, והגיה שם מר אצא הגאון ולה"ה, שז"ל ר' חנינא קרא כמו צנרכות וציצמות, וא"ש לשון המליצה עליו קרי קראך עכ"ל. וחכם עדיף מנביא שכן ראיתי בשמ"ק בשם מ"ק מפרש"י שהי' לפניו כן הגירסא, שכתב שם הלשון "ר"ח קרי פי' בקי במקראות" עכ"ל. וכ"פ רש"י צנחצות (כו:): ר"ח קרא, שהי' צעל מקרא ויודעה בגירסא ובקי בטעמיה ע"כ. ובירושלמי כלאים (ספ"ט) ובשבת (פ') כלל גדול ה"ב

וצנחצות (ר"פ אע"פ) ג"כ א"ר ינאי לר' חנינא הלשון "לא וקרא" ושם פירש הק"ע שר"ח היה קורא בחורה צנחצ"נ והי' נקרא ר"ח קרא, וא"ל ר' ינאי שאין לך עסק רק צנחצות ולא צנח' וצנחצות. ובירושלמי שם איתא ר' חנינא סתם, ומה נראה קצת שר"ח קרא הוא ר"ח סתם (ר"ח צר חמא), ומ"ש הק"ע שהי' קורא צנחצ"ג, ידע זאת ממ"ש צנחצ"ג (כב:): וצנחצות (כו:): שאמר ר"ח קרא צנח גדול כו' ולא החיר לי לפסוק כו', (ועי' בסנהדרין יט: סימן חנינא קרא). ועי' בירושלמי מגילה (פ"ד) ששאלו ר' שמעון ספרא דטורכנוס איזה דין מקריאת ס"ת, ובירושלמי צ"ב (פ' המוכר פירות) שאלו ר' המנונא ספרא רומיא דקראי אהדדי, וצנצלי שם (נח:). ר"ח נפיק לקרייתא רמו ליה כו', ועי' לקמן (נב:): אמר ר"ח אס חשיב משבת רגלך, רגלך חשיב א"ד כו' רגליך קרינן, ובירושלמי מגילה (פ"ב) ומו"ק (פ"ג) וצו"ק"ר (ספ"א) ובש"מ בשם ר' חנינא שיתו לצנח לחילה לחולה כתיב, מכ"ז נראה שהי' צעל מקרא גדול. ויש לי להוסיף דוגמא לזה מן המליצה אי לאו דלחאי לך חספא כו', מצינו שאמר כן ר' ינאי לר' יוחנן תלמידו שאל ולא משנתנו היא זו, ציצמות (צב:): וצנחצות (כא:), ואח"כ אמר כן ר' יוחנן לרצח"א תלמידו כששאלו ולא משנתנו ה"ז צנחצ"מ (צ:), ובירושלמי סוף מעשרות, וצנחצות (פ"ט ה"ט), וכן מה שאמר ר' ינאי לר' יוחנן א"כ מה בין לי ולך בשבת (קמ:), אמר אח"כ ר' יוחנן לאיסי צר היני צחולין (קלו:). וראיתי בשו"ת חו"י (סי' קנב) שריו"ח שקל למטרפסיה, ול"נ שלא יתכן לומר כן שהרי צודאי אמר ר' ינאי לריו"ח כן קודם שאמר ריו"ח לאיסי צ"ה. (רמ"ש)

אבל בין לחיין אסור. כ"ה בירושלמי סוף ה"ח הכל מודים צבין לחיים שאסור וכו"ר"ל לעיל ח. ומהי כן מצוי העשוי לחיים לחיים. היינו הך דלק' מצוי שרצפו כו'. והכא דחי לי' דמיירי בפחות לכרמלית והסם אינו מחלק בזה. (יפ"ע)

מצא מין את מינו. (עירובין עו ע"א) חד"ה הכא. (לבוש)

א"ל ר"ה ברדרי"י לרבא ואת לא תסברא. הן ר"ה צרי' דר"י הי' תלמיד רבא לכן יוקשה הלשון שאמר ליה "ואת ל"ת" והל"ל "ומר ל"ת" ומנאמי צנחצ"ד שהעיר כן. (רמ"ש)

תוך הפתח כו' מבוי שרצפו. לקמן י ע"ב ד"ה עור, וע"ש עו ע"א ד"ה הצ"ע, שבת ט ע"א ד"ה אע"ג, וד"ה תוך הפתח, וע"ש ז ע"א ד"ה ועת צפניה. (מא"י)

מבוי שרצפו בלחיין פחות פחות מד'. נ"ב במלחמות העתיק רק פחות מד'. וכן נראה מן הסוס' דלא גרסי פחות פחות. (בנא"ר)

רש"י. ד"ה דאית בהו ארבעה. כנ"ל צה'. (רש"ש)

ד"ה אבל פתוח לר"ה. נ"ל הוא דיבור אחד עס הא דלעיל. (רש"ש)

ד"ה באנו למחלוקת. ולרבנן לא הוי כחד לחי כו' כנ"ל. (רש"ש)

דף ז ע"ב

גמרא. לרשב"ג. לעיל ה ע"ב ד"ה פחות, וע"ש עו ע"א רש"י ד"ה משום, וע"ש עו ע"ב. (מא"י)

ח"א גידון משום לחי. (עירובין צב ע"א) חד"ה גפנים. (לבוש)

ח"א גידון משום לחי. לעיל ז ע"א ד"ה אס, וע"ש ע"ב ד"ה דאי, וע"ש כד ע"ב ד"ה הוא, וע"ש צב ע"א ד"ה גפנים. (מא"י)

ח"א גידון משום לחי. בירושלמי ה"ו ליכא פלוגתא וסתים דנדון משום לחי. (יפ"ע)

ומותבינן אשמעתין. ה"נ מקשה רב חסדא בירושלמי ה"ו, ומשני אבא צר רב חונא חפחר במשוכין יתר מעשר. וזה אין לו צאור לפי המפרשים דהיינו הא דהכא נכנסין כותלי קטנה בגדולה, דקשה דעשר משמע אמות ול"ל כולי האי. ונראה צנחצ"ד לפרש דקאי על כותלי הגדולה שנמשכין ומופלגין זה מזה ביותר מעשר, והוא דהירושל' ס"ל דהא דצעי ר' יוסי לחי ג' טפחים הוא רק צרחוק מן הכותל פחות מג"ט ע"כ צעי עומד מרובה דלא נימא אחי אירא דהאי גיסא כו', אבל צסמוך לכותל מודה דצכ"ש סגי, וע"כ מוקי הירושל' צמופלגים כותלי הגדולה מהקטנה בכל דד פחות מג', דלהגדולה מטרפס הכותלי קטנה להגדולה דלא יהי' פרצה יותר מעשר, אבל להקטנה משום לחי ל"מ כיון דליכא עומד ג'